

PP. 1-23 gutuf H.M. Mohlabe, K34/82
 121844 Dik. Bethany Mission, /
 P.O. of Colaco.
 1/8/1944.

671

Game and
huntingK34
8/82

Xotsoma le xoxe'a. 9 pp. (18/-) ind:

Xotsoma: Maina a diphoofolō tša xo
 tsongwa: Matlaba, Dipare, Dipheki, Dikōme, Dithsā
 šo, Dikōbētšānara, Dikolō, Mabudi, Ditlou, Dithōlō,
 Dithaxētsi, Dipēla, Dipudubudu, Dithšwene, Ditau,
 Dithšškudu, Dikub, Dikumuta, Dipiksi,
 Dinkwē, Phisi, Thakadu, Seselē, Mebutla.

Le tlabo. Ke phoofolō ya nara, e na le maoto
 a mabedi a matelēle, le ditsébē tše pedi tše
 ditelēle, moropō o matelēle, le mahlō a mabedi
 phatleng, la pholo lena le dinaka tše pedi tše
 dithsētšhe empa tše dikrofsšane, la tšadi
 xa lefna tšō, le na le mosela o monyana,
 ye-ye ke bothšoba, le na le kxwātla tše pedi
 le stōng le lengwē le lengwē. Ka bothšoba
 bya bya lōna, bothšōša dimpya xa dilexaki
 ša, ka baka la tšwe ke o mothšwen ka
 fase tšōna, ke mpya e bōna le phenyong
 o tše thšwenu dīdīma. Lena lena e
 boleta ya bošē kudu, fēla tše o ka le xakišā
 melala le melala ta le bošē ka baka la tšwe
 dinamā tša lōna dithšilane ka tšokizima kudu
 Lena le le belō kudu. Le tšwenuya kudu

671

K 34/82

2

mašemo, le ja mabêlê bošeto. Ôkwa a letša
melêdi aye, hweo, a kwa tone ta tona
motšo le dimpya, mang wa thšimo tošana
o tšalla. Ba bang ba ye go eena, Ô bolai le
mohloka pudi, sepela e a bolaya.

Dikubu. Kubu ke phoofolô ya nana, fêla ephela
metsing, e nyakilo swana le kâlôbe, difapanu
ka tane e na le maoto a mabêlê le mosela
o motelêle. E na le maoto a mane, ditsêbê tše
pedi, le hlôô ekholo ya marulatula ya tobefa
kudu, e na le marofa, mokhopa wa
yôna ba dira disampôkô. le yôna e
se nyetša batho kudu mašemo, e
ja mabêlê bošeto. Thšile Thšilelešô
ke toata le tōra la mašôša a
mêtlwa, ka ntle le tōdita byale oka
sekê wa ja mabêlê, o tla ba o le mêtšê
tšona.

Mabudi. Ke diphoofolô tše byalo ka di-
pêba, fêla ta dina mosela o mote-
lê le, le tona a feta dipêba ka botolo.
E na le maoto a mane a makôpana, una
le marofa, le dina, byoya bya ôna
ke mabhekwana, mokhopa wa ôna ba

671

K 34/82

3

a pēya, bāte, ke moroba, o bosekudu +
 fitiša le nama ya gōna. Le ja mabēle
 bošeto. A tšhula mekwata (tšela) ya
 +o ya mase mong. A phela ka maribeng
 le meleteng, Empa te batsoma ba
 atsoma kadimpya, bāte ka metēba. Metēba
 ba diša ka diphatē tše ditšese ditšese,
 ba dilota ka dinti, +o lekana lōna le
 kwelele, +ore +a le tsene ka +are
 la sektionē +otšwa, mo mekwateng
 ya ōna. Mathomong +a motēba ba
 tšiba +ore +wasebēle, le šoka, byate ka
 metēba e edirang ke Mba kowa ma-
 tšatšai ano. Ba bolaya ka diphatē tšā
 dinkla. Motho e mongwē le e mongwē
 o dula kxaupsi le motēba wātawe
 +ore +a le tsene a phakiše +o
 le bolaya, ba bangwē ba ya +o a tho-
 ba le rasaneng, a tššuba ka mek-
 wata a ya ōna. Kudu +a +otšomi-
 wa ōna, +onyanepe dimpya tša bo-
 vakane (tše dinyana) dikrona +o hitima
 le mekwata. Diphōfōlō tše ke ding-
 o dileng tše +a dibini ke motho. Jēla tše

671

K 34/82

4

dingwê ditona ke satla dihlaloša.
Dithšwene. Ke diphôôfôlô tša to phela di-
 thabeng, dirobala ka maribeng. E na le
 maoko amane, le seatla se byale ka motho,
 menwana e mehlano seatle se sengwê le se
 sengwê, fêla e na le dinaala, e na le moropô
 (phatla) ke makopô, e na le mosela o mote
 lêle. E kitima fase le todimo ta dihlare, e
 tabatêla sehlareng se sengwê le se
 sengwê. E hlalifile kudu, ka tobane e ya
 kxôna to thšoša bana maš'emang. Ke e
 le nguana ya sa ditšebeng ke moka wa
 tšhaba, ka tobane e re, +êkêlê +êkêlê, e ya
 kowa le kowa. Ka thšabile dišata difum-
 ana sebaka sa to šala dija ~~maheya~~ Maheya
 Dija masetare bošetô diarobala. Dija
 le mašepete, le dipupudu, le dihlatswa,
 le difoi, le merêpa, le dipudis le di-
 thsidithswene, ditloô, le ditloô-marapô.
 Kamoka dile tšewe dija ke batho kantle
 le lethlešetešete. Tšona dirêiwa
 ka bolepa, ba diya menwa e me ntši ba
 beya matlapeng mo dihlato ditšena
 ka tona. Ka e tata lešika kamoka bo

671

K 34/82

5

e katela seatla, yare ke phdimula mahlo ka
 seatla, mariri a mahlong a tiba mahlo ya
 sebane, kemoka ba e bolaya bosolo. Di byale
 ka dikxoto di alla bošeto, di e, hoō hoō ^{wa} ya
 ba wakwa ngwana malla are, thšweriri
 thšwerere, wa ba wakwa rothwe a
 seta are haha. Dilla tararo bošetong.
 Nama ya yona taelewe, fēla e ja ke
 ba banyana. Le baka ke tona e byale ka
 motso. Xe babalaya rothwe e tiba ka pele,
 e tla nohwa e le byale. Ba tona batho ba
 ba ibinang ke bata Malesa. Fēla ke mefu-
 ta e meraro ya dithšwene, ke dithšwene,
 le dithšwenyana, le ditudu.

Dithšwenyana. Le tšona di ja mahya,
 le mato, le di kenya tše dingwe.
 Xa diswane le dithšwene. Empa
 makopō ōna a tona, tšona ke tše
 dithsehla. Diphoōfōlō tše pedi tše
 ke ~~ke~~ setšeng ke dingodile dina le mo-
 hola o motolo bathong. Dithusa bo
 lwe tše ba bana byo bare ke bya dithab-
 eng. Ba tše ya mato le mekopa
 ba hlakanya ba balufa ka tšona.

671

K34/82

le dithimene tšedingwê

Dikudu Dipuwana, ^{natš} ka se boqjê
 to, en pa difapane ka mmala. É na
 le mmala o mosêhla le o montso makolong
 to fihlêla mosele ng, le ka dimpeng. Me-
 kropa ya tšona ba diya dikala tša dika
 šan. Biale ka le pša, le malopô. É na le
 maato a mana, maršha a yona a
 byale ka seatla sa matha, menwana
 e mehlano seatleng se sengwê le se
 sengwê, mosela o motêlle, le mahlô
 a mašopô. É bohle kudu, se mpya e
 é rakhisa ke kitimêla sehlaeng mo
 sela ya olekeletšô, tša etšwara ka
 mosela mešoka ya setolota ya e
 lama. Ka dije mabêlé, dipela ka
 dikompa tša ditlare. Dithimene ke
 mašôklo ta dilewe.

Dikôlôbe tša napa. Dipuwana le tša +ae,
 fêla yona ena le malamo o motêlle,
 le hlôto ya manula dula. Ke yona
 phapanô ya tšona le tša +ae. Biale
 ta tona ba babinang kôlôbe, fêla ka
 dikxataraeng kxatara ya yona ke tlou
 É boatale kudu, e tšangwa

671

K34/82

7

mehta + a nele pula ekrato, dilatima
 ka mehlala. Mahla o we banna ba ra
 pana, ba bangwe ba tiba mekoka ba ba
 ngwe ba tsena ka moxing, fela e bota
 le kudu, matho e ya bolaya wa hoka + a
 Ena + a botse. Ena le nama e bore + a
 phala ya + a fela e na le lefela.

Dipela. Ke sebatana se senyana
 kudu. Sephela ditlabe, mahlaeng.
 Ka e na morela, e na le maoto a
 mane a manyana. E ya le na nama
 ya yona etsefa kudu + e e fanile. Mokropa
 wa yona badira mathabo, le makhoswa

Dihlolo. E phela ditlabe ditlabe. Ena le
 maoto a mane, ke senyana kudu. E ki
 tima + adimo + a masika. Ona
 le byana bya matsibitibi bya bohube
 du. Ena le nama ya balata.

Diphuti. Ke phoofolo ya maoto a
 masese a matelole, e na le dinaka
 tse pedi, moropa o matelole, mo-
 sela o mokipana. E lebelo + aolo
 e sifa moya. E tsewa ka ditwe.
 ere byale la tuma + ore + a e

671

K 34/82

8

tsatile tona yo tšwa makakeng o
aitšero e huetšane mošmanane a
letetš'e, kemaka ya tanywa. Ke tšela
e sepwarang ka yona. M^orapō
wa yona jaantšha. Ke ba ešeta
bale, ke makōne wa manakana
tša pudi wa totšwa dithabeng
le matsōnō. Bantšo ba bašhinang
ta bajje, ka baka la tona ke
mothaphō wa tabo. M^orapō wa
yona o šatšwa makakeng a ba
baxolo.

Dikōme. E lekana lephuti ka to e ma
fela yona ephela dithabeng. Dikapano
ka byōya le morapō, byōya bya kōme
ke dithatana byo bohutudu, morapo
wa yona o mokkusuwana. E kitime
tadimo ta mafrika, ekōna ke mpa
ya to tōbēla tōna e phadiša e
namēla lešwa la tla la ebolaēla
tōna. Nama ya yona e bōse kudu
tophala ya phuti. Ka e di mabēle
e phela ka byane fēla.

Dipudubudu. Ke ngwā^{na} bo phuti le kōme

671

K34/82

9

fêla diaēfeta. E fapane natiō ka
 mmala, ke e khubedu, e lebēlō kudu
 +odifeta. Ma Mabēle +a e fule
 e ja ditloō le dithšekene. E a
 lewa, +a to motho ya e binato.
 Nkwē ke phōōfōlō ya nana e swa
 na le katse fêla yōna ke ekkolo,
 ena le mabalabala a manyorōnyora.
 E na le moētšē molaleng, dikana xoba
 molameng e na le ditedu, e na le
 maoto a mane +a se amatelle, ma
 rofeng a yōna ke dinala tše ditelle
 fêla +a e sepela diahumela, ena
 le mosela o motelle. Ke sebatana
 sa batole kudu, motho e abolaya.
 Xo bile tōna lekano ya yōna, bare
 mankwē a to šika tlapadi torata
 ara +a +a bedi a re ke a theša apallu
 wa, a re kilwa^{ne} šala obona bana ba
 to, nna a re Bakōne. Ke xore xole xw
 are +e bata Mohlabe baelwa le
 bata Mokxotho, moētapela wa bona
 are, a rexioteng, byale baile +e ba
 flota + wašala baya lewele ba
 bina phuti. E be +o bolla kōna.

671

K34/82

10

Maphathô o baxe mankwê. Makone ke xore Phuti. E phela Kapdi phôôfô lô tše dingwê, le diruwa byale ka dipudi, dinku, le manamane. Mokropa wa yona o ratêta kudu matebông. Ke motšo a boldile krale e be bamohla bêla kxamo ka xobane ke motale. E xobala ka maribông.

Dipitsi. Ke phôôfôlô e tswanang le pōkō lô ka sebapêrō, le dikxwatla, fêla e fapana na^yō ka mabalabala. (~~strip~~) mmele wa yona kamoka xatloxa moxōpong xofihla maotong. Ke mebalabala e mešweu le e meso. Moseleng xaxona mabalabala, e na le tšebê tše pedi tše dikxolo tše byale ka tša pōkōlō. Xaelewe phôôfôlô ya Modimo, molato ke xore e swana le pōkōlō. E na le lebelō kudu.

Sesêlê Ke phôôfôlô e nyana kudu, e feta pēla. E na le maoto a manyana, di tšebe tše nyana, mosela o mokopana o o mosesenyana, ke seseso. Seja di nosi, safa manadinosi ditšena se xafa sebya kxole le phatō. Ke motšo

671

K34/82

||

a ka sebona mo serafa wa ya wa
tše, o swanetše xo kitima kudu, ka baka
latore sa to fumana, se kitimela xo fa-
tōla. Le xa o hwere selepē o ka seke
wa sebola ka baka latore mmele wa sona
o xwarile.

Thōko. Ke phōōfōlō e nyakileng xo swana
le letlabo fēla e feta letlabo ka boxolo. Le-
na le maoto a mane a matēlēle, le di-
naka tšepedi tše dikopana, moela
wa lōna ke batsōba. Le phela dithabeng
ka xare xa mōru. E barale kudu, mo-
tho le abolaya xe o kalemela xe o lehlaba ka
le sumā. Le a lewa, le na le nama e bolē-
ta. Le phela ka byane, e seng ma bēlē
a batho. Mokropa wa lōna ba dira
makxeswa.

Dithakadu. Ke diphōōfōlō tše dinyakile-
xolekana le sesēlē, fēla e feta sesē-
lē, sena le maoto a mane le dina-
la tše ditēlēle tša xotifā kudu. Seph-
ela ka moleteng, se lepa ka dinala.
Xe o kare o sebona se thoma xo lepa
bakitimela o tla fumana se sobeletše

671

K 34/82

12

Ke phōōfōlō ya matla kudu. O kua batho ba le matla a manna a pēle ke ya thakadu. Ke xore 'obéjéka mmerékô ba seke ba tōpatēla. Le yōna ka noši ya e natšama e ēpa melete e saduk xo yōna e tōbala bošeto bo tē xoba xa bedi ya fetu.

Diklōu. Ke diphōōfōlō tšē dikxolo kudu Difa le maoto a mane a maoto, a ena dikxwatla ke seakla, ditšebē tšē dikxolo, hoōxo ya marularula, e na le potō e tšēlele, mmele wa yōna ke maswebeswebe wa šiša, masela a byale ka sampōkō (Kubu). E bina ke mefuta e mentšhi ya batho, rena ba ya Mohlabe (Batu batse), Balubedi, Ba ya Mašhikimale le Bathōka le mefuta e mengwē. Rena ba we se e binang^{xa e} le we Kabaka la tave ke mothopō. Xe ba troma tšōna ba dirēla tšele ng ya tšōna, ba ēpa mokoti o motolo xore e tlē e fofēle ka tave ba kxōnē to e bolaya. Xa ba e rakelle ka tōba ne a rate tobana motho, ya tobana

671

K 34/82 13

e ka +obolanya. Taba e e/makats'ano
 e na le mahlô a manyana/kudu, kudu
 e dupella motho ka +xôra/diphefô. Ka
 e na mošitô, e rôba mehlare e foša
 ka pele xo fihla e +o dira kôts'e. Mo
 lete ola wa +o e xêla bafozla
 ka dihlare, kantle le +o dira byale
 e na seke ya tsêna. Ke kxôši ya
 diphôôfôlô kamoka.

Phini. Ke phôôfôlô e/kxolo, e feta tša
 kadu, e na le maoto a mane le mosel
 a wa batho batšôba, mmele wa yona o na
 le mababala byale ka dipudi tše ba reng
 ke mokhapiri. O kua batho ba re motho
 o šika ka saphiri, ke +ore mosela wa
 yona o hlakana le dihlare tše Maimo, Mahu-
 ra a Tau le monna-moso. Ka o tswere
 +a o hlakane le motho tseleng.

Dithôla. Ke diphôôfôlô tše dinyana, diphele
 ka meleteng, o byale ka wa thakadu, bošero
 ya tšwa, ya sêla, e ja mabêlê. E na
 le tšêbê tše pedi, maoto a mane, dinala
 marofêng, Mosela o mo motelle. Phôôfôlô
 ya xomakatš'a xa efitima mosela o xaxa-

671

K 34/82 / 4

ba lefase maoto a pele a emela xodim
ya kitima ka mararō. Ka mpya e sa
tsebe +odirakisa e sefsware, e tla va
kisa masela wa yona, ka baka laore
o ya kha le koma. Ba tsoni bona ba tji
ba meleteng ka melamo, tse ba dihlaka
setšé ka yona. E na le nama ya bolē-
ta.

Mmutla. Ke phoofōlō e nyane kudu e nya
kilo lekana le katse, empa e faka katse.
O swana le phlōlō, o na le ditšebé tše
kxolo, maoto a mahlano a manyana. E
menqwé ke e mehlbedu e menqwé e
meséhla. O lebelō kudu, o kitima le
ditšela.

Ditau. Tau ke phoofōlō e thséhla,
diphoofōlō tše dintsi di efeta, fēla
e na le maatla a makatšatšō kudu.
E na le maoto a mane a ntle
marafa le dinata tša +otija kudu.
E na le mariri molomong le moetsé
molaleng, masela wa yona o motelē-
le. Ke motšo a e bolaitle mokxopa
wa yona o isa mošata. Kxosi e tla

671

K34/82

15

mohlabele kxama ya molimisa. Xa
 e lewe, empamahura a yona a nya-
 keta kudu le letswalo, ba fetola dihla
 se tsa tobefisa, xore se motha a
 to bona a thotê, ba fetola ka dihla
 se tse mame, monna-moro le bo
 thšaba bya Phiri. Batho ba ba dila
 ng kxamsi le tšona mašaka ba^{gaxa}
 ka mašaka metlwa ba dira le to-
 ra le le tola kudu le toya todimo.
 Empa e thšaba mollô kudu, wa
 kwa e tšona wa tšona diša wa
 foša mathetšô kamoka, ya thšaba
 e phela ka dinama tša diphofofô
 tše dingwe. Batho ba babinang
 phofofô e ba thovisa ka torê.
 Ke batho ba botale kudu kabaka la
 torê phofofô e ba binang e fanya
 liphofofô kamoka. Ba bina tšona
 ba se rena ta re tate xobolêla
 kudu ka xobone kxosi se tšona e le
 tšona. Tau ba etanya ka dixwa e-
 se, fêla xa eya xohlola o hlakomêle
 kudu ka xobane mohlomong e ka xob-
 la ya.

671

K 34/82

16

Dikhaletsi. Tharetsi. Ke phoofolo e
krolo, e na le dinaka tšepedi le
maoto a mahlo a matelê le. E
phela manaka (Phalaborwa).

E bongwa byale ka tumuta
 fêla yona ta e tšene madibeng
 e noxe xe dimpya diholofetše
 ya na e na sebakeng xofihlêla
 xe batsomi ba etla ba e bolaya
 E na le nama ya bolêta e bose
Ditumuta Tumuta. Ke phoofolo
krolo e krolo, e na le maoto e na
hlano, dinaka tšepedi, fêla ya
thradi ta e na dinaka. Mmola
wa yona ke e thsêla. Diphele
manaka. Ke batho ba e ya xodi
tooma ba swala dipoba le dipitš
tša xo fapa matôbe, le matwai.
Mohlomongwe ba fetša dibeke
tše hlano ba lelefokeng. Ba di
tooma ka merrwa e. Batsomi ba
bangwe ba bitša dimpya ba ya
mebotong, ba bangwe bašala ba
dutše madibeng xone xe ditšua

671

K 34/82

17

di³ra³ni³a e fu³ra³ne ba e³letet³e
 le +obōna +ore mpya ke epe e³ e
 di³ileng, xa e³oēna bodibeng mpya
 e t³oēna nāyō ke moka ba e³hlaba
 ka marumā. Mong wa phō³ōfō³ō
 ke yo we mpya ya +arwē e bera
 e di³ile, mohlabi o fima se-³o-
 pe, wa ka morapo o fima le
 t³o³ō, ba bangwē ba tla³no³bari
 pēla dinamanyana. Ke let³at³i
 le di³it³la ba boēla me³sa³eng, ke
 xore di³it³o t³ā +arwā ka ma³sa³ā
 ba bēka me³wapa. Ka moswana
 o mangwē ba nodira byale xo fihl
 ē ba k³ōlwa ka ma³ba³atao. Ke
 le t³ana le³fihl³ile la +ore ba boē
 xae ba roma ba bangwē xore
 ba³tlē ba t³oē dipō³ōlō t³ā xarwa
 la me³wapa le marala, dipit³ā
 di³ala me³sa³eng.

Nare. Ke phō³ōfō³ō ya xo swana le
 k³omo, empa dinaka t³ā yōna di
 lemēla fel³o xot³e. Ena le di³xwatla
 t³e byale ka k³omo. Batsomi xa³ba

671

K34/82

18

e tsame, ba e thšaba, e šoro kudu
 Wa e bōna wa ekhōma ka lapeng leno
 batla ribēya motopō.

letsolo. Le fišwa ke batsomi ba tōna
 batho ba batatato + o tšoma kudu, ke
 motha a khōma x o tšoma ba tsami ba ke
 mohlomong ke makōle, o swanetše xo
 rōbala pele xa batsomi, byale beš^{ye} x o fēna
 ba khōma byale ka ye nka ba tšuma phōō
 fōlō, xe ba lekxaufsi le fēna o tšota
 byale ka phōōfōlō ba moxakida + o fihlē
 la ba mo tšwara. Ke sōna sehlare
 sa batsomi xore ba seke badimale.

[Xōna le diphōōfōlō tše dingwē tše
 dibatšarō mašate, Tau nkwē le
 kwena le Tau. Tau le kwē ke
 hlalositše ditabeng tše tšona.

[Kwena ke phōōfōlō ya xaphela metsi.
 ng, e byale ka le humedi, sebofherō
 sa yōna. E/na le maoto a mak^{ne} tšarō
 a manyane kudu, e/na le dinala, mmele
 wa yōna ke makxawattēpa, ditšebē tše
 nyane kudu kudu, e/na le hlōtšō ya
 phaphatš. E dulca dimoheng tše dik-

671

K34/82

19

xolo, o fumana e patlamile lešakē-
ding e tšela letšatši. E tšea batho
e fela baxe, kwenana ea etšee mot-
ho e tšea nywana wa moloi.

Xe motšo a e bolaiile o beta mošutu
ka/bana lafore byōkō bya yōna ke se-
hlare sa xobolanya batho kudu bya mola
lenq. Kxōši o roma batseta +ore
ba etswie ba lebēlētie, ba xongwa +e
e fedile ba tšea senō le mjala ba
yō beta kxōši, mmele wa yōna wa
thšobina, ba letēla +o fihlēla o eswa
kamoka ba kōna bapota mmolai
ba mofswaēdiša maala. Xe xo ka
fumanwa +ōna le dilō tše dingwe
matšung ke tša mmolai. Maala
le senō ke dihlare dixhuša kudu +e
motho ba nyana +o nafa byala bya
ba thšetšē +ō sehlare o swane
tše xo bohlatše. Ke mošomō
wa xhuma.

Mē +ēō. E xeiwa ka xo ēpa molete
ka fokele sekatō ka xare ba bipē ka
kpane, xae'kwa/mokkō e xe ke ya
tepele e tla wēla ka xare ya zita xot-
swa ketmoka battilo e bolaya

671

K 34/82

20

Tlou. Ke mokho a ebolaile a swala
 naka la yona a ya a beta mošat
 Krozi e mohlaba la krozi. Dina
 ka tša tlou ke menô e matolo
 a mabedi, fêla + a ba dišomi
 še selô, e naba bothata
Diphala Phala. Ke diphala² diphala² diphala²
 +^o lekana le pudi ya phôkô, empa
 e feta phôkô. Mmala wa yona ke e
 khwêbêdu ka dimpeny ke e tšweu,
 empa le dinaka tše pedi tše ditšese
 tše ditšêle. E phela manaka, dipe
 pela ka mohlape byale ke dipiti le
 tše dingwe. Ba e tšêya ka mekhato
 kudu e be badišêya ka dithapo tše
 ba dišhlileng, ba tšêla leora ba
 sifa difero tša + tšêna Natšona
 ke diphala bo-mmamosengwana
 bo tša malôka. Ke xore dipela
 dipalane morarô.

Basimanyana Mašoboro

Basimanyana ba etšêta xoreya
 dinonyana le matšêlo (dipêba). Ke ba
 tantšê dipêba ke tša bôna, dinonyana

671

K34/82

21

xa ba je, xe ba di tantsa ka baka la +ore +e
 ba ena xobolla dihabatana ka ntōkong ba
 balaya ke +oravisa. Taba ena +a se-
 nnete, ba baforaforanthseta xore
 ba e ba defa banna kxorong. [Peba ke
 phoofolo e ngwe ya +onyana +ophela
 ka dintlong, e epa molete ya duba
 ka +ore, eina le maoto a mane
 a no manyane kudu le dinala, le
 litšibē tšepedi tše dikxalo, le mosela
 o motšelle, yona ka noki ke enyane
 kudu. Ba dipēya kadifu, ~~le~~ moserae
 ba dipēya ka dipate +o fihle la ba di-
 fumana, +ore ba kraufsi le +ore ba
 difumane ba nqitha mantete xora
 mo xateleny mohlomongwe ba hwe-
 tšana bana ba tšana, ka moratō bo
 mma tšona le moretšelana o mo-
 ngwe. Dibose kudu, fela xe o ka rēba
 la le motemanyana yo a dileng ma-
 pšimyo a xarwe a nxa kudu.
Dinonyana. Ba rēya ka difu le
 ka maditsi a dikxomo. Kudu
 ba dipēya diboeny le masodinge

671

K 34/82

22

Diphi ke kile na dihlalosa mapēpēng a
 xo ka o-rerōlwa. Ba-šemanyana
 ka tšatši le lengwē ba ile ba ya xhōlō
 na diphi tša masodi ba fumana
 manyana tše pedi dilla kxaufo; le
 sefu, engwē epe tsiditšoko, en
 gwē epe seyele sefu se sabbatha
 tša morarō xa mo ba feditše + o
 hlolla ba ya ba botēla taba e kx
 orong banna ba thōma xo makala
 ka moswana o mongwē ba ya le ba
 nna ba hwetša xo re ke these tō.

Mašabara. Ba-rēya dikxwale, dikx
 xaka, dipēla le xo tona dihlōlō
 le mebutla.

Me-32. Mebutla le dihlōlō ba diphi
 kida ka dimpha, mo-hloēmongwē
 motla ba-rēya ka melabo mo o
 kxanayo tōna. Xa ba swaediāne
 ba e-yōfā banna kxorong badiē
 la xo re batla ba tola kōma xe ba
 bolla. Dikxwale, dikxaka le dipēla.
 Ba dipēya ka melabo ka moswana
 ba swanetše xo tōtēla + o hlolla le

671

K 34/82

23*

le +a letšatš^v; le dike^vla le tšona
 xa ba dije ke mefopa ya banna
 kxosang. Tse ba bafang ke dipela
 tšona ba ja nabo. Dipela kudu
 ba difakisa na dimpya, mošima
 nyana yo mongwe^v o kile aje +e
 pela e tene ka mphatšeng ya
 re +e ba ehlaba ka letšalo a kwa
 ella byule a re xoba/bangwe^v thētša
 ng +ore epe keng, epe owa
 nkhaxakēla wa nkhaxakēla.

End. S. 671